



ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL 23 Mawrth, 2026

TEITL: Adroddiad Chwe Mis yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr Adam Graham, Uwch Swyddog Trafnidiaeth

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Ystyried yr adroddiad chwe mis yn ôl yr angen, fel y nodir yn y Cylch Gorchwyl.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Ystyried yr adroddiad a gwneud argymhellion yn ôl yr angen i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

3.1. Mae'r Cylch Gorchwyl ar gyfer yr Is-bwyllgor yn ei gwneud yn ofynnol bod adroddiad diweddarau yn cael ei gynhyrchu ddwywaith y flwyddyn.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Mae'r Cylch Gorchwyl yn nodi y bydd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth yn paratoi adroddiad ddwywaith y flwyddyn ar ei waith ar gyfer y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

4.2. Cyd-destun adroddiad o'r fath yw sicrhau bod gwaith yr Is-bwyllgor yn agored ac yn dryloyw a bod ei swyddogaethau'n cael eu cyfathrebu'n glir.

4.3. Mae'r Cylch Gorchwyl yn darparu y bydd adroddiadau chwe misol yn ffurfio rhan o brotocol craffu cytûn a bydd ar ffurf a fydd yn hwyluso ei gyflwyno i drefniadau Craffu neu drefniadau llywodraethu eraill fel y pennir gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

5. ADRODDIAD CHWE MISOL

5.1. Cymeradwyo'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

5.1.1 Ar 30 Mehefin 2025, argymhellodd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol bod y CBC yn cymeradwyo'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'i ddogfennau ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidog..

5.1.2 Ar 18 Gorffennaf, 2025 gwnaeth y CBC y penderfyniad i gymeradwyo Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a'r ddogfennaeth ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidog ym mis Medi 2025.

5.1.3 Ar 30 Medi 2025, ysgrifennodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru at Gadeirydd y CBC a Phrif Weithredwr Uchelgais Gogledd Cymru i'w hysbysu fod y Cynllun

Trafnidiaeth Rhanbarthol wedi'i gymeradwyo a'i fod mewn grym o ddyddiad y gymeradwyaeth, sef 25/09/2025.

5.2 Rhaglen Gynlluniau'r Gronfa Trafnidiaeth Ranbarthol

- 5.2.1 O ddechrau blwyddyn ariannol 2026/27, disgwylir i Gronfa Trafnidiaeth Ranbarthol Llywodraeth Cymru fod yn ffynhonnell gyllid bwysig ar gyfer yr ymyriadau trafndiaeth a nodwyd yn y Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTDP).
- 5.2.2 Mae Uchelgais Gogledd Cymru, gyda chefnogaeth ymgynghorwyr allanol, wedi gweithio'n agos gyda swyddogion awdurdodau lleol i nodi Rhaglen o Gynlluniau i'w hariannu yn 2026/27. Mae hyn yn adlewyrchu'r cynlluniau a flaenoriaethwyd gan y Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTDP) ynghyd â'r gyllideb ddangosol a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru. Cyflwynwyd rhaglen ddrafft i'r Is-bwyllgor ac fe'i cymeradwywyd gan y CBC ym mis Hydref.
- 5.2.3 Cafodd y rhaglen ddrafft ei hadolygu gan Lywodraeth Cymru ac anfonwyd sylwadau yn ôl at Uchelgais Gogledd Cymru ym mis Rhagfyr. Gan weithio'n agos gyda swyddogion yr awdurdodau lleol unwaith eto, rhoddwyd sylw i'r sylwadau a godwyd gan Lywodraeth Cymru, ac adolygwyd ac ail-gyflwynwyd y dogfennau i Lywodraeth Cymru yn unol â'r dyddiad cau yn hwyr ym mis Ionawr. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, rydym yn parhau i aros i Lywodraeth Cymru gymeradwyo'r rhaglen.
- 5.2.4 Ar ôl eu cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru, bydd y cynlluniau a gynigir yn y Rhaglen o Gynlluniau yn dechrau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf. Bydd y cynlluniau yn cael eu cyflawni gan y chwe Awdurdod Lleol yng ngogledd Cymru. Ar gyfer 2026/27, bydd cyllid ar gyfer y cynlluniau yn cael ei ddyrannu'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru i'r awdurdodau lleol. Bydd rôl y CBC i fonitro cynnydd y cynlluniau yn y flwyddyn ariannol nesaf yn cael ei phennu gan ganllawiau Llywodraeth Cymru sydd eto i'w cadarnhau.

5.3 Ymatebion i'r Ymgynghoriad gan Sefydliadau Partner

- 5.3.1 Yn ystod y chwe mis diwethaf, anfonwyd dau ymateb i ymgynghoriadau gan sefydliadau partner.
- 5.3.2 Roedd Llywodraeth Cymru a Trafnidiaeth Cymru yn ymgynghori ar addasiadau i Ganllawiau'r Ddeddf Teithio Llesol. Gan roi sylw i sylwadau gan swyddogion awdurdodau lleol sy'n gweithio gyda'r canllawiau, o ganlyniad i natur dechnegol yr ymateb, cafodd ei anfon yn enw Prif Weithredwr Uchelgais Gogledd Cymru. Gellir gweld yr ymateb yn Atodiad 1.
- 5.3.3 Cynhaliwyd ymgynghoriad gan Awdurdod Cyfunol Rhanbarth Dinas Lerpwl ar y Cynllun Cyflawni ar gyfer eu Cynllun Trafnidiaeth Leol. Roedd ein hymateb yn canolbwyntio ar bwysigrwydd symudiadau trawsffiniol a gweithio parhaus ar sail partneriaeth, ac fe'i anfonwyd yn enw Cadeirydd yr Is-bwyllgor. Gellir gweld yr ymateb yn Atodiad 2.

6. PERFFORMIAD ARIANNOL

- 6.1 Sicrhodd y CBC gyllid o £200k gan Lywodraeth Cymru ar gyfer dilyniant i'r RTP a'r RTDP ym mlwyddyn ariannol 2025/26. Wrth i ni agosáu at ddiwedd y flwyddyn ariannol, bydd yr hawliad cyllid a fydd yn cael ei ddychwelyd i Lywodraeth Cymru yn dangos gwariant llawn o'r £200k hwnnw.

- 6.2 Defnyddiwyd gwariant ariannol o'r cyllid hwnnw ar gyfer cymorth ymgynghori i barhau â chomisiwn Arup sydd wedi darparu cymorth technegol a gwaith i gwblhau'r RTP a'r RTDP, a chydlynu Rhaglen Cynlluniau'r Gronfa Trafnidiaeth Ranbarthol.
- 6.3 Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn prynu cefnogaeth gan Gyngor Gwynedd. Mae hyn yn darparu amser swyddogion ar gyfer cymorth ar wasanaethau cyfreithiol, gwasanaethau democrataidd, a cefnogaeth cyllidol.
- 6.4 Ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf, yng Nghannllawiau Llywodraeth Cymru, gall y CBC hawlio hyd at 3% o gyllideb flynyddol y Gronfa Trafnidiaeth Ranbarthol (amcangyfrif o £849,000) ar gyfer costau rheoli prosiectau. Mae'r un canllawiau yn nodi bod grant refeniw o £100,000 ar gael i'r CBC gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2026/27.
- 6.5 Trwy ddatblygu'r Rhaglen o Gynlluniau, nodwyd y gellid sicrhau dyraniad CBC o £350,000 – neu 1.27% o gyfanswm y cyfalaf heb effeithio ar wariant ar gynlluniau. O'i ychwanegu at y £100k refeniw sydd ar gael, mae'n golygu y bydd cyllideb y CBC ar gyfer rheoli'r rhaglen yn £450k ar gyfer 2026/27. Cynhwyswyd hyn yn y ffigurau a anfonwyd at Lywodraeth Cymru ar gyfer y Rhaglen o Gynlluniau RTF arfaethedig.

7. RHEOLI ADNODDAU

- 7.1 Bydd gan y CBC rôl gynyddol wrth reoli'r rhaglen a'r gwariant ar gyflawni'r cynlluniau trafndiaeth yn 2026/27, a bydd hyn yn cael effaith ar yr adnoddau staff sydd eu hangen. Mae'r gyllideb o £450k a nodir ym mharagraff 6.5 yn cynnwys lwfans ar gyfer recriwtio hyd at ddau Swyddog Trafnidiaeth (teitlau swyddi i'w cadarnhau) a fydd yn gweithio gyda'r Uwch Swyddog Trafnidiaeth i reoli'r rhaglen.

8. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 8.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol sy'n deillio o'r adroddiad hwn.

9. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 9.1. Rhoddir sylw i'r goblygiadau cyfreithiol a llywodraethu yng nghorff yr adroddiad.

ATODIADAU:

Atodiad 1 – Ymateb i'r ymgynghoriad ar Ganllawiau'r Deddf Teithio Llesol

Atodiad 2 – Ymateb i ymgynghoriad ar Gynllun Cyflawni RTP Rhanbarth Dinas Lerpwl

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

“Mae'r adroddiad yn cael ei gyflwyno yn unol â'r Cylch Gorchwyl sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol adrodd dwywaith y flwyddyn i'r Cyd-bwyllgor Corfforaethol ar ei weithgareddau. Mae'r adroddiad yn bennaf ar gyfer

gwybodaeth a thryloywder mewn perthynas â'r gwaith a wnaed gan yr Is-bwyllgor.
Nid oes unrhyw faterion cyfreithiol penodol yn codi o'r argymhellion a geisir."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Rwyf yn fodlon gyda chywirdeb yr wybodaeth ariannol sydd wedi ei gynnwys yr adroddiad yma a nid yw'r penderfyniad a geisir yn creu ymrwymiad gwariant newydd."